

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วารสาร พุทธนวัตกรรมปริทรรศน์ JOURNAL OF BUDDHIST INNOVATION REVIEW

2024

VOL.5 NO. 1 January - April 2024

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2567

ISSN Print : 2730 - 1842

ISSN Online : 2730 - 2539

ISSUE 11

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา เสาร์-อาทิตย์

JBIR

วารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์

Journal
Buddhist
Innovation
Review

บทบรรณาธิการ

วารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ความสำคัญในการเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และการบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่จากผู้บริหาร คณาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา และบุคลากรปฏิบัติการวิชาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษาทุกระดับ รวมถึงนักวิชาการจากองค์กรต่างๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และนักวิชาการอิสระที่มีความต้องการนำเสนอผลการศึกษาทั้งในเชิงทฤษฎีและการสะท้อนองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงที่สามารถนำไปสู่การประยุกต์ใช้พัฒนาในด้านต่างๆ ได้ วารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์ในฉบับนี้ เป็นปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประกอบด้วย บทความวิจัย 8 บทความ บทความวิชาการ 3 บทความ และบทความวิจารณ์หนังสือ 1 บทความ ต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) พิจารณากลั่นกรองเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการตีพิมพ์ที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาทางวิชาการที่อยู่ในวารสารฯ นั้นต่างก็มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ ที่จะกลายเป็นนวัตกรรม รวมถึงอาจจะส่งผลกระทบ (Impact) ต่อชุมชน สังคม และทำให้วารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์สามารถดำรงคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการ สามารถนำไปสู่การพัฒนาจิตใจและสังคมในระดับชาติและระดับนานาชาติ ซึ่งทางกองบรรณาธิการได้มีการคัดเลือกมานำเสนอเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเชิงสถานการณ์ ดังนี้

บทความวิจัยเรื่องแรก การพัฒนากระบวนการพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่เสริมสร้างพลังชีวิตของประชาชนไทยในยุควิถีชีวิตใหม่ การพัฒนากระบวนการแนวคิดจากคุณค่าทางจริยธรรมของไตรลักษณ์ที่เป็นความจริง มีหลักฐานพิสูจน์ได้ ทันทุคสมัย ทันเหตุการณ์ที่ผันแปรไปอยู่เสมอ กล่าวด้วยถ้อยคำสุภาพ เข้าใจง่าย ชัดเจน เอื้อเพื่อเกื้อกูลกันของคนในสังคมทุกระดับ และมีถ้อยคำสร้างเสริมระดับจิตใจของคนในสังคมให้สูงขึ้นให้มีจิตสาธารณะมุ่งบำเพ็ญประโยชน์เพื่อผู้อื่นมากขึ้น ในทางจริยธรรมและคุณธรรมด้วย

บทความวิจัยเรื่องที่สอง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาในช่วงที่ประเทศไทยเกิดวิกฤตการระบาดของไวรัสโควิด-19 ในการรักษาเสถียรภาพของค่าเงินบาทผู้มีอำนาจในการดำเนินนโยบายจึงต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจของไทยและสหรัฐฯ ไปพร้อมกัน รวมถึงการบริหารความเสี่ยงวิกฤตในทุกๆ มิติ โดยเฉพาะวิกฤตด้านสาธารณสุขที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่รุนแรงเหมือนการการระบาดของไวรัสโควิด-19

บทความวิจัยเรื่องที่สาม หลักการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไทย ด้วยการมีส่วนร่วมระเบิดจากข้างในของบุคลากร ตามหลัก PDCA ในการบริหารความเสี่ยงทางจริยธรรม ส่วนในพุทธธรรมที่นำมาใช้พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากร คือหลักอิทธิบาท4 คือให้แกมในเบื้องต้น หลักอปริหานิยธรรม7 และหลักสัมมปปธาน4 คือให้แกมในท่ามกลาง

และหลักพรหมวิทยา คือให้ถามในที่สุดจึงได้เป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ โมเดล “สพ. งาม SAAR พัฒนา 4 S”

บทความวิจัยเรื่องที่สี่ รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมผ่านการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จังหวัดสุพรรณบุรี การ ด้วยหลักพุทธธรรมที่ใช้บูรณาการ คือหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 รูปแบบของการปลูกฝังคุณธรรม คือการใช้วิธีการจัดกิจกรรม ได้แก่ การเข้าค่ายคุณธรรม นั่งสมาธิ จิตอาสา โดยมีองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้ คือ โมเดล HOPE DIAGRAM คือ การปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา

บทความเรื่องที่ห้า การพัฒนาทักษะชีวิตจากการเรียนชาดกสู่การปฏิบัติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดสุพรรณบุรี การพัฒนาภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับนักเรียน โดยจัดสาระการเรียนรู้ผ่านการเรียนการสอนชาดก 3 เรื่อง เพื่อนำชีวิตไปในทิศทางที่แข็งแกร่ง โดยมีรากฐานความแข็งแรงในหลักพุทธธรรม จากองค์ความรู้ $ATER\ MODEL = A(DPVS) + T(DPVS) + E(DPVS) + R(DPVS)$

บทความวิจัยเรื่องหก การบูรณาการหลักพุทธศาสนาและกระบวนการจัดการขยะแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ : กรณีศึกษาวัดในพุทธศาสนา การจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์คือ ผู้นำและภาวะผู้นำ ซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจ ในการร่วมมือกับวัดทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ กล่าวคือ นวัตกรรม การบูรณาการ การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย การนำนโยบาย/แผนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

บทความวิจัยเรื่องที่เจ็ด ภาพสะท้อนเยาวชนคนไทยในภาพยนตร์รางวัลสุพรรณหงส์ พ.ศ. 2534 – 25631 ในด้านครอบครัวที่สะท้อนถึงสถานภาพของเยาวชนที่มีผลทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อเยาวชน ด้านการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ที่มีทั้งเชิงบวกและลบต่อเยาวชน ด้านสังคมที่สะท้อนถึงเยาวชนต้องทำงานนอกเวลาเรียน การคบหาเพื่อนที่ดีและไม่ดี การมีความรักและเพศสัมพันธ์ในวัยเยาว์ และการเข้าถึงสื่อต่าง ๆ

บทความวิจัยเรื่องที่แปด การวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวไทยในละครซิตคอม เรื่อง บางรักซอย 9/1 และ บ้านนี้มีรัก ได้สะท้อนภาพของครอบครัวไทยของชนชั้นกลางในเมือง 4 ด้านสำคัญ คือด้านสภาพความเป็นอยู่ที่พบรูปแบบของครอบครัวทั้งสมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ ด้านความเชื่อเรื่องวิญญาณและดวงชะตา ด้านค่านิยมพบทั้งค่านิยมเรื่องคู่ครองที่แตกต่างกัน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่พบว่าทั้งเชิงบวกและลบ

ส่วนบทความวิชาการเรื่องเก้า พลวัตการเรียนรู้กับการสร้างค่านิยมของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลการกุศลวัดตะพังทอง จังหวัดสุโขทัย โดยนำหลักคุณธรรม จริยธรรม มาเสริมสร้างให้นักเรียนมีความเข้มแข็งด้านจิตใจ และสติปัญญานำมาบูรณาการกับเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน เพื่อหนุนเสริมให้คุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

บทความวิชาการเรื่องสิบ เบญจศีล: เครื่องมือการสร้างคุณค่าแห่งชีวิตวิถีสังคมยุคใหม่ การสร้างคุณค่าอันเป็นหลักประกันชีวิต หลักประกันทรัพย์สิน หลักประกันครอบครัว หลักประกันสังคม และ

หลักประกันสุขภาพทางหลักเบญจศีล ตั้งปณิธานพัฒนาจิตบำเพ็ญธรรมดี ได้หลักเว้นกรรมชั่ว ได้เข้าใกล้
กระแสธรรมรศ และได้โอกาสสำเร็จธรรมขั้นสูงสุด

บทความวิชาการเรื่องสิบเอ็ด กัลยาณมิตรในเตมียราชชาดก ได้ใช้คุณธรรมกัลยาณมิตร 7
ประการ คือ 1) ทำตัวน่ารัก 2) นำเคารพ 3) น่ายกย่อง 4) รู้จักพูด 5) อดทนต่อถ้อยคำ 6) อธิบายเรื่องลึกซึ้งได้
7) ไม่ชักนำไปในทางชั่ว สร้างเสริมจิตแก่ผู้ออกบวชตาม นำไปสู่สัมมาทิฐิ มีไตรสิกขา หลักสำหรับดำรงตน

และบทวิจารณ์หนังสือ เรื่องสิบสอง อนัตตาของพระพุทธเจ้า นำเสนอการก่อเกิดแนวคิดคำว่า
หลักอัตตาและหลักอนัตตา “อนัตตา” ที่แสดงถึงความไร้แก่นสารหรือตัวตนนั้นยังไม่ได้ก่อประโยชน์สูงสุดแก่
ความพยายามในทางปฏิบัติของผู้ที่ต้องการบรรลุความดับทุกข์ “อัตตา” ความยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง”
ความหมายใหม่ของคำทั้ง 2 นี้จะมีประโยชน์แก่การปฏิบัติสู่ความพ้นทุกข์ได้มากกว่าความหมายแบบดั้งเดิม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเพชร สมศรี

บรรณาธิการวารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์